

Nyugati-Alpok

A hegység központi területét óidei kristályos kőzetek (gránit, kristályos pala) alkotják, míg északon és délen ehhez újidei mészkő és dolomit vonulatok kapcsolódnak, melyek az egykori Tethys-óceán üledékéhez tartoznak. A Nyugati-Alpokban a hegységképző mozgások intenzívebbek voltak, ezért magassága nagyobb, a vonulatai pedig keskenyebbek, mint a Keleti-Alpoknál. Az Alpok és Közép-Európa legmagasabb csúcsai 4000 méter feletti, de a Mont Blanc (4809 m) a legmagasabb. A jégkorszaki eljegesedés során éles sziklaformák, meredek gerincek és hegyes csúcsok alakultak ki. A Nyugati-Alpok nagyobb magasságának köszönhetően ezek a felszíni formák itt még erőteljesebbek. Az összetömörödő hó jéggé alakul át, és gleccserek formájában lassan az alacsonyabb területek felé csúszik. Ez a lassan mozgó jégtömeg az általa szállított sziklatörmelékek segítségével tovább koptatja a völgyek falát és alját, így jönnek létre a jellegzetes U alakú völgyek. Bár a hegység rendkívüli magasságokba tör, ennek ellenére a vonulatokat keresztező hágók, például a Szent Gotthárd-hágó, régóta megkönnyítik a hegységen át történő közlekedést.

Feladat

- 1. A saját szövegrészleted elolvasása után töltsd ki a táblázatot!*
- 2. Miután mindketten kitöltöttétek a táblázat rátok vonatkozó részét, beszéljétek meg a hasonlóságokat és a különbségeket az Alpok két része között!*

	<i>Nyugati-Alpok</i>	<i>Keleti-Alpok</i>
magassága		
legmagasabb, legismertebb csúcs		
felépítő kőzetek		
felszínformák		
nevezetes hágók		

Keleti-Alpok

Az Alpok vonulatai az utolsó nagy hegységképződési ciklus során gyűrődtek fel az újidőben, az afrikai és az eurázsiai kőzetlemezek ütközésével. Ezek a kőzetlemezek még ma is közelítenek egymáshoz. A hegység központi területét óidei kristályos kőzetek (gránit, kristályos pala) alkotják, míg északon és délen ehhez újidei mészkő és dolomit vonulatok kapcsolódnak, melyek az egykori Tethys-óceán üledékéhez tartoznak. A Keleti-Alpok csúcsai alacsonyabbak, a vonulatok pedig szélesebbek, mint a Nyugati-Alpoknál. A Keleti-Alpok alacsonyabb kiemelkedése révén a jég felszínalakító munkája is kisebb volt. Ennek ellenére ugyanúgy megtalálhatóak a Nyugati-Alpokra jellemző éles gerincek és a meredek falú völgyek, közöttük viszont terjedelmes fennsíkok sorakoznak. A Keleti-Alpok csúcsainak magassága nem érte el a Nyugati-Alpokét, ennek ellenére az egyik legismertebb csúcs is itt található, a Grossglockner. Bár a hegység rendkívüli magasságokba tör, ennek ellenére a vonulatokat keresztező hágók, például a Brenner-hágó, régóta megkönnyítik a hegységen át történő közlekedést.

Feladat

- 3. A saját szövegrészleted elolvasása után töltsd ki a táblázatot!*
- 4. Miután mindketten kitöltöttétek a táblázat rátok vonatkozó részét, beszéljétek meg a hasonlóságokat és a különbségeket az Alpok két része között!*

	<i>Nyugati-Alpok</i>	<i>Keleti-Alpok</i>
magassága		
legmagasabb, legismertebb csúcs		
felépítő kőzetek		
felszínformák		
nevezetes hágók		